

מסורת הש"ס

(א) ונתוספתא פ"ו ה"ג
(ב) שנת פ"ד קמו: כ"ה ג'...
(ג) ג' ו' תהי: ד' י' פ' נ'
רש"י ה"ב ו' י"ג ו' ה' ה'
כ"כ מדפיק ה"ב ו' ה' א'
ו' ה'

גליון הש"ס

גב' א' י"א ר"א דא מחוה.
פ"ו י"א פ"ט דכלאס
על משנה ב':

הגרות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ה"כ
נמי וכו' רש"י ד"ה כ"ה
מפני שמימי ימי היום
לעבודת כוכבי ואסורין
מדאורייתא כ"ל ויחיה
והוא נמקח: (ב) ויחיה
רש"י וכו' ויחיה: (ג)
(א) בא"ד י"א על
העובר כוכבי:

לעני רש"י

שנת ה' ע"ה:

מוסף רש"י

כל מקום שאסרו
הכמים מפני מראית
העין: שלא יחשבו
לאסור נשמתו:

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

שפיתא קדירה כשמניחין אותה אל האור על גבי כירה קרי שפיתא
לשון שפות הסור (יחזקאל ד'): ולא חשו חכמים. אע"פ שממון
אסור אלל היתר מאלל. הכא נמי אע"פ שבני העיר האסורין סמוכין
לכני מוזה לה שפין להם עבודת כוכבים היום לא חשו: מאי לא חשו.

ששפתו שתי קדירות על גבי כירה אחת ולא
חשו להם חכמים מאי לא חשו להם חכמים
אמר אבוי משום בשר נבילה לא אמרינן
דלמא מהדר אפיה ישראל לאחוריה ושדי
עובר כוכבים נבילה בקדירה דכוותה ה"ג
לא חשו להם חכמים משום דמי עבודה
כוכבים רבא אמר מאי לא חשו להם חכמים
משום בישולי עוברי כוכבים דכוותה ה"ג לא
חשו להם חכמים משום יום אדום רבה בר
עולא אמר לא חשו להם חכמים משום
צינורא דכוותה ה"ג לא חשו להם חכמים
משום לפני אידיהן: מהו לילך לשם וכו':
ת"ר עיר שיש בה עבודת כוכבים אסור
ליבנם לתוכה ולא מתוכה לעיר אחרת דברי
רבי מאיר והכ"א כל זמן שהדרך מיוחדת
לאותו מקום אסור אי הדרך מיוחדת לאותו
מקום מותר אישב לו קוץ בפני עבודת
כוכבים לא ישחה ויטלנה מפני שנראה
כמשתחוה לעבודת כוכבים ואם אינו נראה
מותר ה"ג נתפורז לו מעותיו בפני עבודת
כוכבים לא ישחה ויטלם מפני שנראה
כמשתחוה לעבודת כוכבים ואם אינו נראה
מותר מעיין המושך לפני עבודת כוכבים לא
ישחה וישתה מפני שנראה כמשתחוה
לעבודת כוכבים ואם אינו נראה מותר
פרצופות המקלחין מים לברכין לא יניח
פיו על פיהם וישתה מפני שנראה כמשך
לעבודת כוכבים כיוצא בו ילא יניח פיו על
סילון וישתה מפני הסכנה מאי אינו נראה
איילימה דלא מתחוה והאמר רב יהודה אמר
רב ה"ב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית
העין אפילו בחדרי חדרים אסור אלא אימא
יאם אינו נראה כמשתחוה לעבודת כוכבים
מותר וצריכא דאי תנא קוץ משום בשר
למיזל קמיה ומשקליה אבל מעות דלא
אפשר אימא לא ואי תנא מעות דממונא
אבל קוץ דצערק אימא לא ואי תנא הני
תרתו משום דליכא סכנה אבל מעיין דאימא
סכנה דאי לא שתי מייית אימא לא צריכא
פרצופות

דלמא מהדר ישראל אפיה. וא"ת מאי שנה משאר אסורים
דעלמא דשריא ביולא ונכנס וי"ל דהא דשרינן בעלמא
יולא ונכנס היינו היכא דנתפס כנגד אס מלאו ישראל ותבע ליה
לניחא אלל הכא יכול לתמוך הכף על נבלה בקדירה ויאמר להניח את
הכא משילך נתכוונו שלא יקדיח אי נמי
הכא מייירי נכשילי אכסנאי דלא
מרתח מיינה ולרבא איכא למימר
דשרי יולא ונכנס אפי' באכסנאי
ומשום הכי לא מיימי ראייה מבשר
נבלה למי עבודת כוכבים ביד עובד
כוכבים דהתם עובד כוכבים מרתח
לדמא חוי ליה ותבע ליה דניחא:
ושדי עובר כוכבים גבי צנורא
פירש ר"י שדי נבשר בחושה
שלו ושקיל בשר שמינה כדי להריח
אצל חמס כדי להכשיל את ישראל לא
חיישין אפילו הולך למרחוק וראוי
מדלקמן בפרק שני (דף ל"ג:) גזי
היא ארבע דמורייסא דלא חייש
למערות ממרא פיו דקיסמא
דמורייסא גלומא פ"י בוחא וקיסמא
דחמרא בארבעה לומי פירוש בארבע
זוי ומחאי עטמא שבקינן כלל וכו'
קדירות שלנו לשפוחתו עובדות
כוכבים ולא חיישין לדמא העילה
אסור נתוכו: **לבוותה ה"ג לא**
חשו חכמים צדפי עבודת כוכבים
ביד עובר כוכבים. פירש הקוטרס
דנימא דמיס הללו שהוא לוקח מהן
גשר זו של בני מוזה הן וכו' והן
נקרינן לעבודת כוכבים אסורין
מדאורייתא דמכיב לא ידבק בידן
מאומה משמע דלכאפי נמי אס הוה
דעינן נודאי שהם של עבודת כוכבים
אסורין ושאלי הכא משום דלא חשו
ולרבא אפי' למיחש חיישין ואסור
וקשיא דלקמן כ"ג"ב (דף ע"ד:) ושם ד"ה
מסתברא) קאמר הדרי ימי וקמיעניא
לה דמי עבודת כוכבים ביד עובד
כוכבים אסורין או מותרין ומסיק רב
נחמן דמותרין ומיימי ראייה ממנמיחין
עובד כוכבים שהיה נושא בו ישראל
מנה ומכר עבודת כוכבים והניח לו
המעית מותרים ושמא משום הכי
קשיא פ"ה דמי עבודת כוכבים
שנקרינן הו לעבודת כוכבים ולא
דמי להיא דפ"ב דר"ל חליפי עבודת
כוכבים וחליפי עבודת כוכבים אינן
אסורים אלא כשהחליפם ישראל אלל
כשהחליפם עובד כוכבים מותרין
מיהו קשיא דלפי הו נקרינן לעבודת

יב.

עין משפט
ג"ר מצוה

א ב מ"י פ"ג ה"ג
עבודת כוכבים הלכה ז'
קמה לארין ז' עופ"ג י"ד
סימן ק"ט סעיף ב':
בא ב' ג"י שם הלכה ח'
עור ש"פ שם פ"ג:
גב ד מ"י פ"ה הלכה ט'
רולת ושמירת ג'פס
הלכה ו' מתג עשין עט
עופ"ג י"ד סימן קסו
סעיף ה' הג"ה ונע"פ
ח"ת סימן תמ סעיף ט'
גב ה' מ"י פ"כ ה"ג
שנת הלכה כ' סג
לארין ט' עור ושי"ע ח"ס
סימן ט"ז סעיף ח':
סד ו מ"י פ"ג מהלכות
עבודת כוכבים ה' ו'
מתג לארין י"ד עור ושי"ע
י"ד י"ד ק"ט פ"ג:
בז ח' מ"י שם הלכה ח'
כג"ה:

רבינו חננאל

עלווה של עזה מה
היא כלו עזה מותרת או
אסורה אמר ליה לא הלכת
לצור מייך וראית ישראל
ועבוד כוכבים ששפתו
שתי קדירות ע"ג כירה
אחת ואסור חכמים כי
קדירת ישראל מותרת ולא
חשו לה כלום. מאי לא חשו
למי חלו משום בשר
נבילה ולא אמרי' דלמא
אמר אפיה ישראל ודרא
ליה עובר כוכבים בשר
נבילה בקדירה דכוותה
הבא נמי לא חשו לא
הכמים בדימס העצמים
כדי בני עזה משום דמי
עבודת כוכבים ביד עובר
כוכבים ולא אמרי' דלמא
למה ידמיה ליה הבר
לצור שכך היו ירחם
ישראל ועובר כוכבים
דווי בכשילין יחדו. רבא
אמר לא חשו להן
אסור משום בישולי
עוברי כוכבים דכוותה
הבא לא חשו להן משום
יום אדום כלומר כשם
שכל אחד ואחד מבשל
קדירותיו כן כל אחד מבשר
שיש בו עבודת כוכבים
הוא יום אדום: רבא
בר עולא אמר לא חשו
להם חכמים משום צינורא
מפי שמא יתוזה צינורא
כוכבים לא ישיחה ויטלנו
ונפלה בקדירה של ישראל
לפני אידיהן הואיל ואין
העובר כוכבים עצמה
בשר הדרך התווא הוא
הולך גם לרקוס אתר
מותר כ"י. ת"ר ישב
לז קוץ בפני עבודת
כוכבים לא ישיחה ויטלנו
מפני שנראה כמשתחוה
לעבודת כוכבים ואם
אינו נראה כמשתחוה
מותר וכן אם נתפורז
לז מעות בפני עבודת
כוכבים לא ישוח ויטלם
מפני שנראה כמשתחוה
לעבודת כוכבים ואם
אינו נראה כמשתחוה
מותר מעיין המושך
לא בפני עבודת כוכבים
מפני שנראה כמשתחוה
לעבודת כוכבים וכן
פרצופות המקלחין מים
לברכין לא יניח לך
על פיהם וישתה מפני
שנראה כמשך לעבודת
כוכבים. וגריכין דאי תנא
ק"ץ וכו' ופשוטה

כוכבים אינן אסורין דנענין
לקמן פרק רבי ישמעאל (דף נ"ה.) ורק מקל לפניה חייב משום דדרכה
כך והמקל אינו נאסר דנענין מקרובת כעין פנים וליכא ויש
פירושא דחריס שג"ח רש"י דלכ"י לא פ"ל לא 'מתני' דלקמן פרק
מנרא (דף ע"ד.) ודוקת הוא לומר דלכ"י ורבא ורבא בר עולא
לא שמיע להו ועוד קשיא מפ"ב דהיא דפרק אין מעמידין (לקמן
דף ג.) גבי והולכין לתרפות מ"ר ישראל ההולך ליריד של עובדי
כוכבים וכו' עובד כוכבים שהולך ליריד בין צהליבה בין בחזרה
מעמו מותרין דלמרינן אימור חמרא זבין גלימא זבין שמעב הא
עבודת כוכבים זבין אסור אלמא חליפי עבודת כוכבים אסורין פ"י
ר"מ דהיא דפ"ג (לקמן טד.) דשרי חליפי עבודת כוכבים היינו בעובד
כוכבים שפורע חובו מדמי עבודת כוכבים שמכר דהאי דלמרי דעבודת
כוכבים מופסת דמיה היינו מוהיתם חרס כמיהו והיינו דוקא כשהחליפה
ישראל אלל כשהחליפה עובד כוכבים לא שייך אלל הכא ובפרק אין
מעמידין (לקמן טג.) מייירי שהעובד כוכבים מוקףה הדמיס לצורך
עבודת כוכבים אחרת ולכן אסורין הדמיס ווא"ת דלכ"י קאמר הכא
ללא חשו לבני מוזה לה משום דמי עבודת כוכבים אלל לבני מוזה
אסור משום דמי עבודת כוכבים ווא"ת מדלקמן פרק אין מעמידין
דק"ג (דף ע"ה) מותר קף לידועים שהם בני מוזה ואומר ר"י דהכל מייירי צריך
שהוא קבוע לקנות משמישי עבודת כוכבים וצריכה הלך לבני מוזה הכי וצריך
שאינו קבוע לכן ולפיכך יש תלות בצומר גלימא זבין ורבא פליגי וזכרנו שיש
חיישין ואפילו בהנחה לה אלל רבא סבר דאין היריד עשו לכן ומשום יום אדום
איעבד ליה: **בל** מקום שאסרו חכמים מפני מראית
העין וכו'. פ"י רב נמיס גאון דארין הלכה כרב מדמתן פרק שני דמולין (דף מה.)
שנת (דף קמ"ו): שעותן בחמה אלל לא כנגד העם אלמא לא אסרו בחצר אע"ג
דנשוק אסור מפני מראית העין כן קבלתי בשבת מפני מורי
החסיד ונתוספתו רבינו יהודה מלאמי נראה לרי' (ד'הלכות כרב דפרשיטת
בשבת פ' במה אשה (דף קה.) ושם ד"ה אמר:) **והאמר** רב יהודה
אמר רב וכו'. ואף על גב דפליגי ביה מחאי צפרק במה אשה (שבת דף קה.)
מ"מ לא צני למכר דפליגא הך צרימא על רב ייחודה
פרצופות

